

بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی در شهرستان گرمسار

نونا قناعت*

چکیده

هدف از انجام این پژوهش و ارائه مقاله حاضر، بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی در شهرستان گرمسار است. این تحقیق، به روش توصیفی - همبستگی بوده و از نوع تحقیقات کاربردی یا علمی - ارتباطی است. حجم نمونه افراد بر اساس محاسبه با فرمول کوکران ۲۲۰ نفر به دست آمد. شیوه اجرای تحقیق به صورت میدانی بوده و با استفاده از پرسشنامه انجام گرفته و برای تحلیل داده‌ها نیز، از نرم افزار Spss استفاده شده است. بر مبنای هدف اصلی پژوهش، هدفهای فرعی در نظر گرفته شده برای آن در بردارنده: بررسی میزان کل درآمد سالانه، مشاغل دیگر، میزان زمین زیر کشت، نوع نظام بهره‌برداری، تعداد قطعات زراعی، وسعت زمینهای کشاورزی بود که از بررسی آنها نتایج زیر به دست آمد:

شغل اصلی و فرعی بیشتر پاسخگویان، کشاورزی بوده و میانگین درآمد سالانه آنها ۳۰ میلیون ریال است. مالکیت زمینهای کشاورزی، به صورت مشاعی (گروهی) برآورد شده است همچنین، یافته‌های به دست آمده از ضریب همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد که میان متغیرهای میزان درآمد سالانه و پذیرش بیمه، همچنین، بین میزان زمین زیر کشت، کشاورزان بیمه‌گذار و پذیرش بیمه و از سویی، میان تعداد قطعات زراعی، کشاورزان بیمه‌گذار و پذیرش بیمه، و از دیگر سو، میزان وسعت زمینهای کشاورزی، کشاورزان بیمه‌گذار با پذیرش بیمه کشاورزی، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد و میان متغیر میزان مشارکت افراد خانواده بیمه‌گذار و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی رابطه معنیداری دیده نمی‌شود. نتایج آزمون رگرسیون چند متغیره نیز، نشان داد که تعداد قطعات زمین زراعی و درآمد سالانه کشاورزان، ۵۸ درصد از متغیر وابسته را تبیین می‌کند. همچنین، نتایج آزمون LSD نمایان می‌کند که مالکیت مشاعی بالاتر از دیگر مالکیتهاست. نتایج به دست آمده از تکنیک کروسکال والیس نشان داد که میزان پذیرش بیمه محصولات کشاورزی از سوی پسته کاران با شغل اصلی، فرعی و نوع خسارت وارد شده به آنها، اختلاف معنیداری دارد. همچنین یافته‌های آزمون من‌ویتنی نیز، وجود اختلاف میان رضایت از دریافت حق بیمه و پذیرش بیمه را نمایان ساخت. در پایان، بر پایه یافته‌های پژوهش، پیشنهادهایی نیز، ارائه شده است.

کلیدواژه‌ها:

بیمه کشاورزی، عوامل اقتصادی، پذیرش بیمه، شهرستان گرمسار.

بیمه و
کشاورزی

سال ششم
شماره ۲۱
۱۳۸۸

مقدمه

امروزه بیمه، یکی از موضوعهای اصلی در برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به شمار می‌آید؛ زیرا پیشرفت بیمه، با پیشرفت اقتصادی و اجتماعی کشور ارتباط مستقیم و دو سویه دارد؛ به گونه‌ای که از سویی، بهبود وضع اقتصادی و گسترش سرمایه‌گذاری، موجب پیشرفت صنعت بیمه می‌شود، و از دیگر سو، پیشرفت بیمه نیز، به بهبود درآمد و رونق اقتصادی تولیدکنندگان بخشهای مختلف می‌انجامد. در میان بخشهای مختلف اقتصادی، بخش کشاورزی در کشور، به عنوان یکی از مهمترین بخشهای محوری برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور مطرح است که همواره با ریسک همراه بوده است، بنابر این، بیمه از راه تأثیرهای گوناگون خود، می‌تواند باعث پیشرفت مطلوب بخش روستایی چه در سطح خرد و چه در سطح کلان و نیز، توسعه هماهنگ همه بخشها شود. دستیابی به این اثر، به کمک نظام بیمه محصولات کشاورزی و از راه توزیع ریسک و خطرهای احتمالی و حذف و رفع شدن پاره‌ای از این نبود اطمینان‌ها، در صورتی انجام‌پذیر می‌شود که از یکسو، عرضه و تقاضای بیمه متناسب باشد و از دیگر سو، برنامه‌های بیمه نیز، از کارایی بالایی، برخوردار، و از نظر مالی، متکی به خود باشد (۱۲). این موضوع با توجه به سیاست خصوصی‌سازی کارگزاران بیمه بخش کشاورزی، اهمیت دوچندانی نیز، پیدا کرده است.

به طور کلی، مفهوم بیمه در بخش کشاورزی عبارت است از: تضمین جبران بخشی از خسارت وارد شده بر عوامل تولید و محصول بالفعل لازم برای عملیات اقتصادی در فاصله پیش از تولید تا مصرف محصولات و در مقابل خطرهای تهدیدکننده و پیشگیری‌ناشدنی، به شرط آنکه پیشبینی احتمال وقوع خطرها، امکان‌پذیر باشد (۵). گفتنی است، بیمه کشاورزی، بالاترین ظرفیتهای اجرایی و عملیاتی و

فصلنامه
پژوهشی

بیشترین توانمندیها را برای رویارویی با مخاطره‌های این بخش دارد و یکی از مناسبترین سازوکارها برای ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی به شمار می‌رود. همچنین بیمه می‌تواند باعث افزایش احساس امنیت در جوامع روستایی شود و بهداشت روانی کشاورزان و خانواده‌های آنها را تأمین کند که این نیز در جای خود، از شرایط ضروری افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی است (۱). در زمینه پذیرش بیمه نیز، عوامل مؤثر زیادی وجود دارد که مهمترین نمونه آن را می‌توان، عوامل اقتصادی یا در واقع شرایط اقتصادی و شیوه زندگی و معاش کشاورزان دانست؛ بدین معنی که کاهش ریسک در سطح کلان محصولات برای کشاورزان دارای اهمیت است و در سطح خرد یا معیشتی نیز، به دنبال کاهش ریسک خواهند بود. در راستای آنچه گفته شد در این پژوهش و مقاله برگرفته از آن نیز، تلاش شده است، به کنکاش و بررسی عوامل اقتصادی تأثیرگذار بر بیمه محصولات کشاورزی پرداخته شود که در این زمینه، هدفهای اختصاصی زیر، در نظر گرفته شده است:

- بررسی ویژگیهای اقتصادی، از جمله: میزان کل درآمد سالانه، مشاغل دیگر، میزان زمین زیر کشت، نوع نظام بهره‌برداری، تعداد قطعات زراعی، وسعت زمینهای کشاورزی بیمه‌گذاران مورد مطالعه

روشها و ابزارهای پژوهش

این پژوهش، از نوع توصیفی است، به دین دلیل که تنها به تحلیل وضع موجود می‌پردازد و واقعیتهای کنونی را بدون هیچ رابطه‌ای تحلیل می‌کند و همچنین، از نوع همبستگی است و در آن از روش میدانی (پرسشنامه) برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده، سپس داده‌های به دست آمده، به کمک نرم‌افزار spss تحلیل گردیده است. حجم نمونه مورد مطالعه نیز، از راه محاسبه با فرمول کوکران و به تعداد ۲۲۰

نفر برگزیده شده از میان افرادی که محصولات کشاورزی خود را بیمه کرده بودند و به صورت تصادفی به دست آمد..

متغیرهای کلی در این تحقیق، بدین شرح است:

۱- متغیرهای مستقل:

متغیرهایی است که تغییرات متغیرهای دیگر در آنها تأثیر ندارد و در بردارنده: میزان کل درآمد سالانه، مشاغل دیگر، میزان زمین زیر کشت، نوع نظام بهره‌برداری، تعداد قطعات زراعی، وسعت زمینهای کشاورزی است.

۲- متغیر وابسته:

متغیری است که تغییرات پدید آمده در متغیر مستقل، باعث تغییر در آنها می‌شود. که در برگزیده پذیرش بیمه محصولات کشاورزی می‌شود. داده‌های جدول شماره (۱) نوع آزمون‌های مورد استفاده را نشان می‌دهد:

جدول شماره ۱: آزمونهای مورد استفاده

متغیر مستقل	مقیاس	متغیر وابسته	مقیاس	نوع آزمون
میزان کل درآمد سالانه	فاصله‌ای	پذیرش بیمه محصولات کشاورزی	رتبه‌ای	اسپیرمن
شغل اصلی	اسمی		کروسکال والیس	
مشاغل دیگر	اسمی		کروسکال والیس	
میزان زمین زیر کشت	فاصله‌ای		اسپیرمن	
نوع مالکیت	اسمی		LSD	
تعداد قطعات زراعی	فاصله‌ای		اسپیرمن	
وسعت زمینهای کشاورزی	فاصله‌ای		اسپیرمن	
مشارکت افراد خانواده	رتبه‌ای		اسپیرمن	
نوع خسارتهای وارد شده	اسمی		کروسکال والیس	
رضایت از میزان مبلغ حق بیمه	اسمی		من‌ویتنی	

برگرفته از: داده‌های پژوهش

به منظور تعیین روایی پرسشنامه، از دیدگاههای استادان و کارشناسان متخصص استفاده شده است و برای تعیین اعتبار پرسشنامه پیشگفته، از ۳۰ نفر از کشاورزان، آزمون مقدماتی گرفته شد. این آزمون، در منطقه‌ای خارج از حوزه مطالعه صورت گرفت و پس از استخراج داده‌ها، محاسبه ضریب آلفای کرونباخ به کمک نرم افزار Spss win طبق داده‌های جدول شماره ۲ برای بخشهای مختلف پرسشنامه، انجام پذیرفت.

جدول شماره ۲: ضریب آلفای کرونباخ

مقدار ضریب آلفای کرونباخ	تعداد گویه	بخشهای مختلف پرسشنامه
۰/۰۸۰	۶	مشارکت افراد خانواده

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

نتایج و یافته‌های پژوهش

نتایج و یافته‌های این پژوهش، در بردارنده دو بخش اصلی، یعنی نتایج به دست آمده از آمار توصیفی و نتایج برگرفته از آمار تحلیلی و به شرح زیر است:

الف) نتایج به دست آمده از آمار توصیفی:

بر اساس نتایج به دست آمده از تحقیق، کشاورزی، شغل اول و یا دوم کشاورزان بیمه‌گذار به شمار می‌آید. به دیگر سخن، نتایج نشان می‌دهد، شغل اصلی بیشتر پاسخگویان به پرسشنامه پژوهش، طبق داده‌های جدول شماره ۳ و با بیشترین فراوانی یعنی ۱۳۰ نفر، شغل کشاورزی بوده است.

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس شغل اصلی

درصد	فراوانی	شغل اصلی
۶۶/۳۵	۱۳۰	کشاورزی
۲۸/۱۵	۷۴	دامداری
۲/۷	۳	آزاد
۱/۹	۲	کارمند
۰/۹	۱	بدون پاسخ
۱۰۰	۲۲۰	جمع

مد شغل اصلی: کشاورزی
برگرفته از: یافته‌های پژوهش

همچنین، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، شغل فرعی یا دوم بیمه‌گذاران نیز، طبق داده‌های جدول شماره (۴)، با بیشترین فراوانی یعنی ۹۸ نفر، شغل کشاورزی است.

فصلنامه
پژوهشی

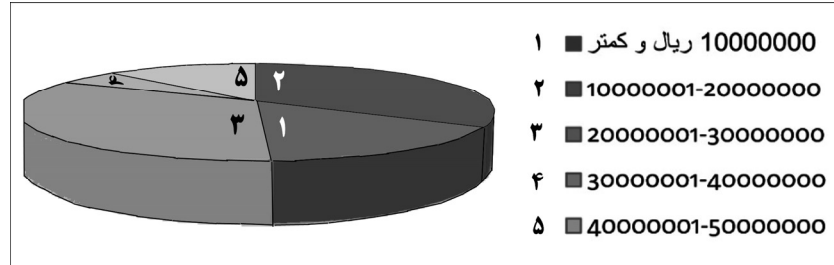
جدول شماره ۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس شغل فرعی

درصد	فراوانی	شغل فرعی
۴۴/۵	۹۸	کشاورزی
۲۱/۸	۴۸	دامداری
۱۱/۸	۲۶	زنبورداری
۱۲/۷	۲۸	گیاهان دارویی
۵/۵	۱۴	آزاد
۱/۸	۴	کارمند
۱/۸	۲	بدون پاسخ
۱۰۰	۲۲۰	جمع

مد شغل فرعی: کشاورزی
برگرفته از: یافته‌های پژوهش

بر پایه یافته‌های پژوهش، درآمد سالانه بیمه‌گذاران طبق نمودار شماره (۱) با بیشترین فراوانی در رده ۲۰۰۰۰۰۰۱ تا ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال، (بین ۲۰ میلیون ریال تا ۳۰ میلیون ریال) است.

قناعت

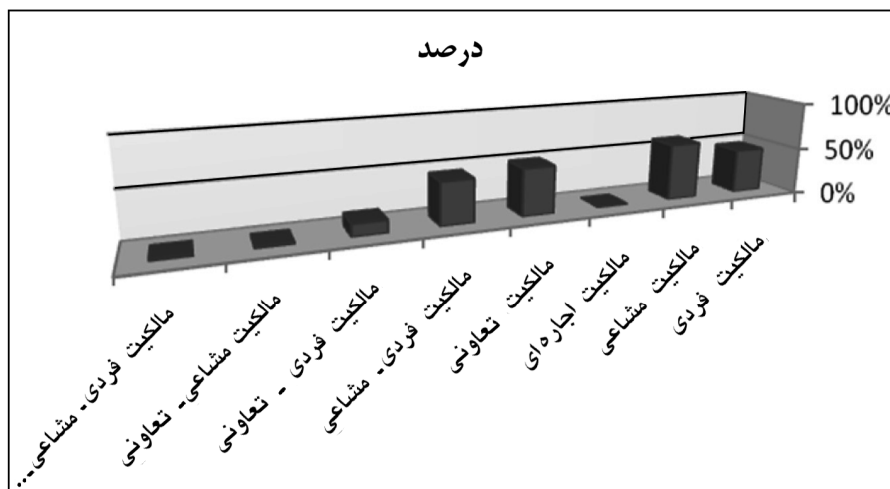

نمودار شماره ۱: درآمد سالانه

همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد، مالکیت در میان این کشاورزان بیمه‌گذار در بر دارنده: مالکیت فردی، مشاعی (گروهی)، تعاونی، فردی - مشاعی، فردی - تعاونی، مشاعی - تعاونی، فردی - مشاعی - تعاونی است که طبق نمودار شماره ۲، بیشترین نوع مالکیت، (بالاترین درصد) مالکیت مشاعی به شمار می‌آید.

بیمه و کشاورزی

سال ششم
شماره ۲۱
۱۳۸۸

بر اساس نتایج به دست آمده از بررسی رابطه متغیرهای میزان زمین زیر کشت و مالکیت زمین، بیشترین فراوانی برای میزان زمین زیر کشت و مالکیت فردی، از ۱۰۰ هکتار و کمتر بوده و

نمودار شماره ۲: مالکیت اراضی

براساس نتایج به دست آمده از بررسی رابطه متغیرهای میزان زمین زیر کشت و مالکیت زمین، بیشترین فراوانی برای میزان زمین زیر کشت و مالکیت فردی، از ۱۰۰ هکتار و کمتر بوده و برای میزان زمین زیر کشت و مالکیت مشاعی (گروهی)، بیشترین فراوانی ۴۰۰۰ هکتار است. همچنین برای میزان زمین زیر کشت، مالکیت تعاونی، بیشترین فراوانی از ۴۰۰۰ هکتار بوده و متوسط کل مالکیت اراضی نیز، ۲۷۲۸ هکتار است. در زمینه تعداد قطعات اراضی، اطلاعات به دست آمده نشان می‌دهد، پراکندگی اراضی و قطعه قطعه بودن آنها یکی از چالشهای عمده کشاورزی منطقه است، به گونه‌ای که کمترین فراوانی یعنی ۸ نفر مربوط به کشاورزانی می‌شود که تعداد قطعات اراضی آنها بیشتر از ۲۰ قطعه است و بیشترین فراوانی یعنی ۱۸۹ نفر نیز، مربوط به کشاورزانی می‌شود که تعداد قطعات آن بین ۱ تا ۳ قطعه زمین است و میانگین تعداد قطعات زمینهای کشاورزی هم، ۶ قطعه است. در زمینه مشارکت افراد خانواده نیز، نتایج ارائه شده در جدول شماره (۵) نشان می‌دهد که با بیشترین درصد (۳۰ درصد) مشارکت افراد خانواده، در حد متوسط رو به پایین است.

جدول شماره ۵: مشارکت افراد خانواده

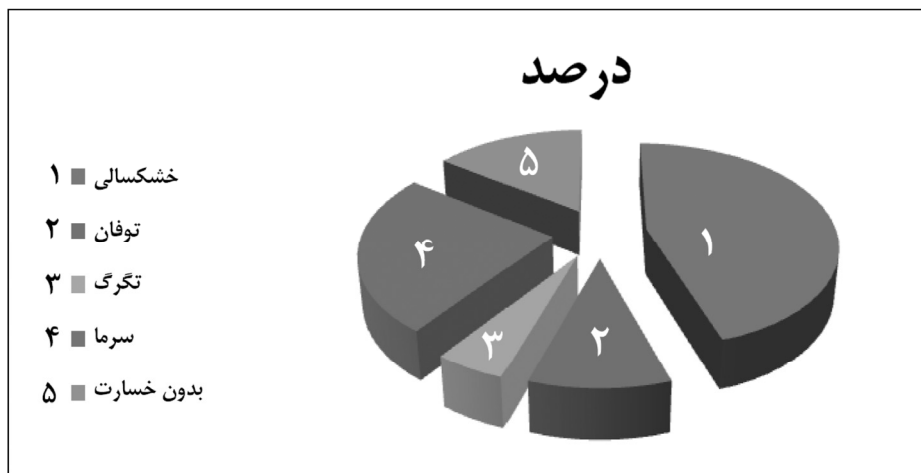
درصد	فراوانی	طیف ارزیابی
۲۶/۴	۵۸	هیچ
۵/۵	۱۲	خیلی کم
۱۲/۷	۲۸	کم
۳۰	۶۶	متوسط
۶/۴	۱۴	زیاد
۱۹/۱	۴۲	خیلی زیاد
	۲۲۰	جمع

مد مشارکت افراد خانواده: متوسط

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

یافته‌ها همچنین، نشان می‌دهد، کشاورزان با بیشترین فراوانی، از مبلغ پرداختی حق بیمه خود رضایت ندارند. همچنین، در زمینه نوع خسارت وارد آمده بر محصولات کشاورزی نیز، طبق داده‌های نمودار شماره ۳ با بیشترین فراوانی، مربوط به خسارت خشکسالی بوده است.

نمودار شماره ۳: نوع خسارتها

ب) نتایج برگرفته از آمار تحلیلی:

در این بخش، به منظور تعیین رابطه بین متغیرها، از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده می‌شود. سپس برای تعیین تأثیر متغیرهای مستقل بر وابسته، رگرسیون چندمتغیره به کار می‌رود. همچنین آزمون کروسکال والیس نیز برای بررسی تأثیر متغیرهای فردی مستقل بر وابسته به کار گرفته می‌شود.

۱) نتایج به دست آمده از ضریب همبستگی اسپیرمن

جدول شماره ۶ داده‌ها و نتایج به دست آمده از ضریب اسپیرمن را مشخص

کرده است:

جدول شماره ۶: خلاصه نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن

متغیرها	r	p
میزان کل درآمد سالانه	۰/۸۰۴	۰/۰۳
میزان زمین زیر کشت	۰/۵۹۸	۰/۰۱۲
تعداد قطعات زراعی	-۰/۶۷۸	۰/۰۰۰
وسعت اراضی کشاورزی	۰/۳۹۱	۰/۰۰۰
مشارکت افراد خانواده	۰/۰۶۴	۰/۳۱۷

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

بررسی ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر میزان درآمد سالانه و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نشان داد که دو متغیر ($r = 0/804$, $p = 0/03$) در سطح ۵ درصد خطا، رابطه مثبت و معنیداری با هم دارند. به دیگر سخن، هرچه میزان تولید و در نتیجه میزان درآمد کشاورزان از محصولات کشاورزی بالاتر باشد، میزان بیمه محصولات آنها نیز، بالاتر خواهد بود.

همچنین بررسی ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای میزان زمین زیر کشت، کشاورزان بیمه‌گذار و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نشان داد که دو متغیر ($r = 0/598$, $p = 0/012$) در سطح ۵ درصد خطا، رابطه مثبت و معنیداری با هم دارند. به دیگر سخن، هرچه میزان زمین زیر کشت، کشاورزان بیشتر باشد، پذیرش بیمه محصولات کشاورزی در بین آنها بیشتر می‌شود.

بررسی ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای تعداد قطعات زراعی، کشاورزان بیمه‌گذار و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نمایان می‌کند که دو متغیر

($r = -0/678$, $p=0/000$) در سطح یک درصد خطا، رابطه منفی و معنیداری با هم دارند. به دیگر سخن، هرچه تعداد قطعات زمینهای کشاورزی بیشتر باشد، پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نیز کمتر می شود.

همچنین، بررسی ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر میزان وسعت اراضی کشاورزی، کشاورزان بیمه‌گذار و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نشان داد که دو متغیر ($r = 0/391$, $p=0/000$) در سطح یک درصد خطا، رابطه مثبت و معنیداری با هم دارند. به دیگر سخن، هرچه میزان اراضی کشاورزی وسیعتر باشد، پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نیز بیشتر می شود.

سرانجام اینکه، بررسی ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر میزان مشارکت افراد خانواده بیمه‌گذار و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نمایان می کند که دو متغیر ($r = 0/064$, $p=0/317$) رابطه معنیداری با هم ندارند.

۲) نتایج برگرفته از رگرسیون چندگانه:

پس از اینکه متغیرهای همبسته به دست آمد، وارد معادله رگرسیونی می شود تا میزان تغییرات متغیر وابسته بر مبنای متغیر مستقل تعیین گردد. در این باره، نتایج برگرفته از رگرسیون چندگانه در زمینه تغییرات متغیر وابسته بر مبنای متغیر مستقل نیز، نشان داد که به ترتیب تعداد قطعات زمین زراعی و درآمد سالانه کشاورزان، ۵۸ درصد از متغیر وابسته را تبیین می کند.

۳) نتایج حاصل از آزمون LSD

از اجرای آزمون LSD برای پژوهش حاضر، نتایج و یافته‌های ارائه شده در جدول شماره ۷ به دست آمده که بر پایه آن، مالکیت مشاعی، بالاتر از دیگر مالکیت‌هاست.

جدول شماره ۷: خلاصه نتایج به دست آمده از آزمون LSD

نتایج LSD	sig	F	df	انحراف معیار	میانگین	مالکیت اراضی
۳ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۱ و ۴ و ۲	۰/۰۱۴	۲/۵۵	۴	۲/۷	۵/۵۴	شخصی (فردی)
				۲/۷	۵/۶۶	مشاعی
				۲/۵	۶/۱۳	اجاره‌ای
				۲/۴	۵/۰۵	تعاونی
				۱/۸	۷/۲۷	فردی - مشاعی
				۳/۲	۷	فردی - تعاونی
				۲/۷	۴/۴۶	مشاعی - تعاونی
				۲/۵	۴/۷	فردی - مشاعی - تعاونی

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

۴) نتایج به دست آمده از آزمون کروسکال والیس

نتایج برگرفته از انجام آزمون یاد شده، نشان داد که میزان پذیرش بیمه محصولات کشاورزی از سوی کشاورزان با شغل اصلی، فرعی و نوع خسارت وارد آمده به آنها، دارای اختلاف معنیداری است.

۵) نتایج برگرفته از آزمون من ویتنی

از انجام گرفتن آزمون یاد شده نیز، آشکار می‌شود که بین رضایت کشاورزان

فصلنامه
پژوهشی

قناعت

از دریافت حق بیمه و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی، اختلاف معنیداری وجود دارد که باتوجه به داده‌های جدول شماره ۸ می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که این میزان در سطح ۵ درصد دارای اختلاف معنیداری است.

جدول شماره ۸: رابطه میان رضایت کشاورزان از دریافت حق بیمه و پذیرش بیمه محصولات کشاورزی

متغیر وابسته	رضایت کشاورزان از دریافت حق بیمه	میانگین دو گروه	U	Z	sig
پذیرش بیمه محصولات کشاورزی	رضایت دارند	۵۶/۷۱	۹۹۶/۵	-۳/۱۳۵	۰/۰۲
	رضایت ندارند	۴۴/۸۳			

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

جمع‌بندی و پیشنهادها

۱. یافته‌های تحقیق نشان داد که مالکیت مشاعی، بالاترین نوع مالکیت در میان کشاورزان مورد بررسی به شمار می‌آید؛ بنابراین ترویج می‌تواند با به کارگیری آموزشهای مستمر خود، گروه هدفش را در بین گروههای کشاورز پیدا کند و با جلب اعتماد آنها، دانش بیمه کشاورزی را به کشاورزان پیشرو آموزش دهد تا آنان نیز در جای خود، برای جلب نظر دیگر اعضای گروه کشاورزی برای مشارکت در امر بیمه کشاورزی، برانگیخته شوند.
۲. از آنجا که درآمد کشاورزان مورد مطالعه، در حد متوسط رو به پایین است، بنابراین، چنانچه حق بیمه دریافتی از کشاورزان، رضایتبخش و مناسب باشد، آنها نیز، برای بیمه کردن محصولات کشاورزی خود مشتاق می‌شوند و ریسک‌پذیری در قشر کم درآمد افزایش می‌یابد، از همین رو، دولت و بویژه

دست اندرکاران صندوق بیمه کشاورزی می‌باید حق بیمه‌ها را همواره متناسب با رضایت هرچه بیشتر کشاورزان تدوین و ارائه کنند تا از مشارکت هرچه بیشتر آنها برخوردار شوند.

۳. یافته‌های پژوهش نشان داد، هرچه تعداد قطعات زمین بیشتر، صرفه اقتصادی کمتر است؛ بنابراین توصیه می‌شود، با ایجاد تمهیدهای بیمه‌ای ویژه به کشاورزی گروهی، کشاورزان را به یکپارچه کردن اراضی خود و کشاورزی گروهی یا تعاونی تشویق کنند. در این راستا، کاهش هزینه بیمه نیز پرداختی و یا افزایش بازدهی بیمه نیز می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

۴. از آنجا که صنعت و فناوریهای بیمه کشاورزی در کشور ما هنوز جدید و نوپاست، پیشنهاد می‌شود، میزان خسارتهای وارد شده از راه عوامل خسارتزای طبیعی، آفتها و بیماریها به طور دقیق، برآورد شود و با احتمال وقوع هر یک در منطقه مورد نظر، دفترچه راهنما یا بسته آموزشی همراه با CD نمایشی از سوی صندوق بیمه کشاورزی تهیه و بین بهره‌برداران توزیع گردد تا آنها خسارتها را از خود دور نینند و نسبت به رخدادهای احتمالی آینده، دیدی بازتر بیابند و برای آن برنامه‌ریزی کنند.

منابع

۱. راستگو، ح و رضوانفر، ا (۱۳۸۶)، «بررسی عوامل مؤثر در توسعه بیمه محصولات راهبردی کشاورزی در شهرستان خدابنده»، *مجله اقتصاد کشاورزی و توسعه*، سال پانزدهم شماره ۵۸.
۲. شمسایی، ا (۱۳۸۰)، «بیمه محصولات کشاورزی و نقش ترویج در آن»، *مجموعه مقالات همایش بیمه کشاورزی توسعه و امنیت سرمایه گذاری*، چاپ اول، تهران: بانک کشاورزی ایران.
۳. غلامرضایی، س و مرادیان، م (۱۳۷۸)، «بررسی مسائل و مشکلات ترویج و اشاعه فرهنگ بیمه محصولات کشاورزی در ایران»، *مجموعه مقالات دومین همایش سراسری مسئولین و کارشناسان صندوق بیمه محصولات کشاورزی*، تهران: انتشارات صندوق بیمه محصولات کشاورزی.
۴. فردوسی پور، ر (۱۳۷۳)، «بررسی نقش بیمه در تولید محصولات کشاورزی»، *پایان نامه کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی*، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده کشاورزی.
۵. کادا، ریوهی و ریوچی شینگو (۱۹۹۱)، *برنامه ریزی و کاربستهای بیمه کشاورزی: رویکرد نظری، برنامه ریزی کاربستها*، ترجمه محسن حکیمی، (APO) *مجموعه مقالات سمینار بیمه کشاورزی در آسیا مرکز مطالعات برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی*، وزارت کشاورزی.
۶. مجری، غ (۱۳۷۳)، «بررسی عوامل مؤثر در پذیرش نوآوریها مربوط به طرح مبارزه با بیماریهای انگلی در بین دامداران بجنورد»، *پایان نامه کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی (منتشر نشده)* دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه کشاورزی.
۷. محمود صالحی، ج (۱۳۷۶)، *فرهنگ اصطلاحات بیمه و بازرگانی*، انتشارات: شرکت صادراتی سازمان صنایع ملی ایران.
۸. منصوریان، ن (۱۳۸۰)، «بررسی بیمه واحدهای دامی در استان خراسان»، *مجموعه مقالات همایش بیمه کشاورزی، توسعه و امنیت سرمایه گذاری*، چاپ اول، تهران: بانک کشاورزی ایران.
۹. منفرد، ن (۱۳۷۴)، «بررسی سازه های مؤثر بر پذیرش تکنولوژی در زراعت برنج و تأثیر آن بر زنان شالیکر در استانهای مازندران و فارس»، *پایان نامه کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه شیراز*، دانشگاه کشاورزی.
۱۰. نجارزاده، ر، موسی نژاد، م (۱۳۷۶)، *اقتصاد تولید کشاورزی*، چاپ اول، تهران: موسسه تحقیقات اقتصادی دانشگاه تربیت مدرس.
۱۱. نعیمی نظام آبادی، م (۱۳۷۷)، «بررسی عوامل مؤثر بر گسترش و توسعه بیمه گذاران»، *پایان نامه کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی (منتشر نشده)* دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه مدیریت.
12. Goodwin, B. K. & V. H. Smith, (1995), *The economic of crop insurance and disaster aid*. AEI Press, Washington D. C.
13. Keith, W. G. Warriner & Trudy. M. Moul, (1992), "Kinship and personal communication network influences on adoption of agriculture".
14. Pedhazur, e.j. (1982), *Multiple Regressions in Behavioral Research: Explanation and Predication*. New York, Hoh, Reinhart & Winston.

Study of Economic Factors Effective on Accepting Agricultural Crops Insurance in Garmsar Township

N. Qana'at*

Abstract

Study of factors effective on accepting agricultural crops insurance in Garmsar Township is the main goal in conducting the present research work. This research has been conducted on basis of descriptive-correlation method and is among applied examples. A sample group of 220 were used and the required data were collected through questionnaires. Meanwhile, SPSS software was employed for the analysis of the collected data.

Based on the major goals of this research, the minor goals were also taken into consideration, including the total annual income, other jobs, the span of area under cultivation, the operation system and, number of cultivation plots. The results show that farming is both the major and minor job of most of those being questioned and their average yearly income is 30 million rials. Land ownership is held in common. Meanwhile, results gained through application of Spirman coefficient show that among variants such as yearly income and acceptance of insurance on the one hand and span of area under cultivation, insured farmers and acceptance of insurance on the other hand, and also span of agricultural lands, insured farmers and acceptance of insurance there is a positive correlation. Meanwhile, no relationship was observed among variants such as the degree of participation of members of the household of the insured farmer and acceptance of insurance of agricultural crops. Results of the multivariate regression test showed that the number of agricultural lands and yearly agricultural income elucidate 58% of the connected variant. Also, results of the LSD test indicated that common ownership had priority over other types of ownership. Furthermore, results obtained through Kroschal and Elisa technique showed that the degree of acceptance of agricultural crops insurance by pistachio growers varied with regard to being it their major or minor job and the type of damage inflicted on them. Also, results of Manvitni test revealed the difference between consent over receiving the insurance premium and accepting insurance. Proposals have been suggested at the end of the research.

Keywords:

Agricultural Insurance, Economic Factors, Accepting Insurance, Garmsar Township.

فصلنامه
پژوهشی

* Lecturer of Payam-e Noor University, Garmsar Unit.